

ת"פ 52707/09/14 - רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית נגד רוזן חשבוונאות ומיסים בע"מ, דוד רוזן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 52707-09-14 רשות המיסים ירושלים-מחלקה
פלילית נ' רוזן חשבוונאות ומיסים בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט, סגן הנשיא שמואל הרבסט
רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית
באמצעות ב"כ עוה"ד בן פורת וזיגלר

המאשימה

נגד

1. רוזן חשבוונאות ומיסים בע"מ

2. דוד רוזן

ב

הנאשמים

באמצעות בא כוחו עוה"ד א. קורב

גזר דין

כתב האישום והכרעת הדין

הנאשם הורשע בהכרעת דין אשר ניתנה בתום הליך הוכחות, ב- 6 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד על הכנסותיה של הנאשמת 1 ו-6 עבירות של אי הגשת דו"חות אישיים לנאשם 2 לשנות המס 2007-2012, סך הכל 12 עבירות לפי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: "**הפקודה**").

הנאשם הודה בעובדות האישום ואישר כי לא הגיש את הדו"חות, אך טען כי בשל מצבו הנפשי המיוחד הייתה לו סיבה מספקת שלא לעשות כך. בהכרעת הדין נדחתה טענה זו, וכך גם הטענות לזוטי דברים ולהגנה מן הצדק בשל כך שכבר בעת בה נשפט בתיק קודם והוטל עליו מאסר מותנה, ניתן היה להפעילו בשל אי דיווח אשר קדם למתן גזר הדין.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי בעבירה לפי סעיף 261(4) לפקודה, מתחם העונש ההולם הינו מאסר על תנאי ועד 8 חודשי מאסר בפועל לכל עבירה, נוסף לקנס שינוע בין 8,500 ₪ ל-29,200 ₪ לכל עבירה והתחייבות להימנע מלעבור עבירה.

לשיטת המאשימה, הנאשם הינו בעל פלילי בעבירות דומות, אך הוא המשיך לפעול באותה דרך במשך כל תקופת הזמן בה בוצעו העבירות ולא הגיש דו"חות. רק לאחר הגשת כתב האישום, טרח להגיש את הדו"חות ולהסיר את המחדלים, באיחור רב מהמועד החוקי. לפיכך, לאור התנהלותו החוזרת ונשנית של הנאשם, אשר הפעיל חברה

שסיפקה שירותי הנהלת חשבונות וייעוץ מס, הרי שהוא הבין את חומרת העבירות והיה מודע להשלכות של אי הגשת דו"חות במועד, ויכול היה לעשות כן בעזרת החברה עימה הוא עשה את אותה הפעולה ממש עבור לקוחותיו.

לעניין מצבו הרפואי של הנאשם, טענה המאשימה כי מדובר באירועים ומחלות אשר התפרצו אצל הנאשם לפני שנים רבות והנאשם אינו בקו הבריאות מזה כמה עשורים, כך שלא מדובר במצב רפואי חדש, אשר מנע מהנאשם לציית לחובות החוקיות הנובעות מניהול העסק. ב"כ המאשימה הפנתה לחוות דעת הפסיכיאטרית שהוגשה מטעם פסיכיאטר המחוז, על פיה הנאשם מבין את האשמות נגדו ומסוגל לעקוב אחר ההליכים משפטיים.

ב"כ המאשימה טענה כי לא מדובר במקרה המתאים לאי הרשעה, שכן לא מתקיימים הפרמטרים הנדרשים לשם כך בפסיקה, שכן הנאשם הורשע בעבר ולא הוצג כל נזק ממשי שיגרם לו בעקבות הרשעה זו, מה גם שתלויה ועומדת נגד הנאשם הרשעה דומה בעברו אשר יש בה כדי להשתיק כל טענה בעניין זה.

אשר לטענת ההגנה מן הצדק שהנאשם העלה לעניין העונש, טענה המאשימה כי הגישה את כתב האישום ביום 19.8.14 לאחר שהנאשם נחקר ביום 13.5.14, כך שהייתה לו שהות מספקת מיום ביצוע העבירות ועד הגשת כתב האישום נגדו להסיר את המחדלים, אולם לא רק שלא עשה זאת, הוא המשיך וביצע את העבירות הדומות לאלו שבהן הורשע התיק הקודם. לשיטתה, יש לדחות גם את הטענה לפיה כבר בעת שנשפט בתיק הקודם בו הוטל עליו עונש מאסר על תנאי, ניתן היה להפעיל את התנאי נגדו ומשום כך אין להפעיל את התנאי, שכן בהתנהלות הנאשם עצמו, גרם לכך שהמאסר על תנאי שנקבע לו בגזר הדין הקודם יהא חב הפעלה עתה, עת המשיך לבצע עבירות במשך שנות המס שבאו גם לאחר מכן.

נוכח האמור בטיעוניה, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם מאסר בפועל למשך 4-6 חודשים, להפעיל את המאסר המותנה בן 3 חודשים במצטבר, לגזור עליו 7-10 חודשי מאסר על תנאי וקנס שינוע בין 42,000-ל"4, בנוסף למימוש התחייבות על סך 5,000 ₪ מתיק קודם, והתחייבות שלא לעבור עבירה.

הסנגור בטיעונו לעונש, טען כי מדובר במצב נדיר אשר בו הנאשם לא הגיש דו"חות למרות שידע שבכך הוא מנע מעצמו תשלום. לדבריו, במצב רגיל, אדם שידע כי לזכותו נזקפים החזרים, טורח ושואל את רואה החשבון מתי יופיעו הכספים בחשבונו, אך בשל מצבו המיוחד של הנאשם לא פעל כך ומכאן ניתן להבין את חומרת מחלתו וקשייו.

גם בית המשפט וגם חוות דעת הפסיכיאטר מטעם המדינה קבעו שהיו לנאשם קשיים ניכרים להגיש את הדו"חות, על אף שבהכרעת הדין נקבע כי לא מדובר בסיבה מספקת, והטענות שנדחו בהכרעת הדין צריכות להיות בעלות משקל לעניין גזר הדין.

הנאשם הגיש את הדו"חות התקופתיים למע"מ ולמס הכנסה, אך את הדו"חות המיוחדים לסוף השנה הכלכלית, אשר בעניינם יש לאתר מסמכים מגופים שונות, לא היה מסוגל להגיש נוכח מחלתו וקשייו.

הסניגור ביקש לבטל את ההרשעה, על מנת שלא יהיה הכרח לגזור על הנאשם שמצבו הרפואי הקשה, מאסר אשר לא יוכל לעמוד בו. הנאשם לא ביצע את העבירות עבור בצע כסף, שכן לו היה מגיש את הדו"חות היה מקבל את כספו חזרה, ולכן מדובר בעבירה פעוטה שאין להחמיר בעונשה.

לאחר שנטענו הטיעונים לעונש, החליף הנאשם את ייצוגו המשפטי, ובדין שהתקיים ביום 19.6.19 הוריתי כי הצדדים

יגישו סיכומים בכתב באשר לסוגיית הפעלתו של המאסר המותנה אשר נגזר על הנאשם במסגרת הרשעתו הקודמת ושאלת הארכתו בתיק דנן.

ב"כ הנאשם טען כי התנהלותו של הנאשם אשר חתם על הסדר טיעון הכולל מאסר על תנאי בעודו בהפרה מתמשכת של אותה עבירה, מלמדת על כך שמדובר באירוע אחד מתמשך של התנהגות מחדלית, ומדובר בעונש אשר במועד גזר הדין תחול עליו התיישנות עונשים, ומשכך אין להפעילו.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם נמצא בקרבה לסייג האחריות הפלילית, מאחר שבמשך שנים רבות סבל מדיכאון קליני מאובחן אשר נתמך בחוות דעת פסיכיאטרית.

לשיטתו, לנאשם עומדת טענה של "הגנה מן הצדק" בשל התנהלות המאשימה מולו.

כאמור בע"פ 10960/03 **חסון נ' מדינת ישראל**, על התביעה חלה חובת הגינות מוגברת למול הנאשם, אף אם הוא מיוצג, וכאשר קיימת אפשרות להגשה של כתב אישום נוסף נגדו עוד בעת ניהול התיק הראשון, ראוי להפנות את תשומת לבו לכך. בענייננו, עוד בעת ניהול התיק הראשון עמדו לחובת הנאשם מחדלים נוספים, אשר נבעו ממצבו הרפואי הקשה, אשר המאשימה הייתה ערה ומודעת אליה, והגישה בגינם מאוחר יותר כתב אישום נוסף, נשוא תיק זה. לפיכך, מצופה היה מהמאשימה להפנות את תשומת לב הנאשם לכך עוד בטרם הודה ונגזר דינו, על מנת שיוכל להבין את ההשלכות הנגזרות מכך ולכלכל את צעדיו.

בענייננו, מדובר באותה מסכת עובדתית ולמעשה באותה עבירה ורצף אחד של אירועים, עבירה אחת מתמשכת אשר היא למעשה מחדל מתמשך של הנאשם שנגרם בשל מצבו הנפשי והרפואי, ולכן מבחינה מהותית- המאסר המותנה אינו חב הפעלה וניתן להאריכו.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

ביום 9.7.18 ערך הממונה על עבודות השירות חוות דעת בעניינו של הנאשם. הרופא מטעם הממונה על עבודות השירות, אשר בדק את הנאשם קבע כי הוא סובל ממחלות כרוניות רבות: מחלות לב, מחלה פסיכיאטרית, סוכרת עם סיבוכים, בעיות בכלי הדם ובעיות אורתופדיות. לפיכך ובהתאם להמלצת הרופא המטפל בנאשם, נקבע בחוות הדעת כי הנאשם לא יכול לבצע עבודה פיזית ולא יכול להתייצב במקום עבודה יותר מ-4 שעות ביום, ולכן בלתי כשיר מבחינה רפואית לביצוע עבודות שירות.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

עבירות המס בהן הורשע הנאשם פוגעות במערך הדיווח על הכנסות הציבור, המאפשר לרשויות המס מעקב וצפי באשר למנגנון גביית המס, המושתת בישראל על דיווחם של הנישומים. העדר דיווח על הכנסות והוצאות הנישומים, פוגע באפשרותן של רשויות המס לאמוד את ההכנסות החייבות במס ולהיערך לכך בהתאם.

ייחודן של עבירות אלה הוא בקלות ביצוען, שכן הן עבירות של מחדל והימנעות ממעשה, מחד גיסא, וקשות לאיתור

וגילוי, מאידך גיסא.

נסיבות ביצוע העבירות במקרה זה מלמדות כי במשך 6 שנים, לא הגיש הנאשם את הדו"חות הנדרשים על הכנסות הנאשמת והכנסותיו האישיות.

כתב האישום תמציתי. הוא מתאר את השנים בהם הנאשם לא הגיש את הדו"חות בין השנים 2007-2012, וממנו ניתן ללמוד על אי ביצוע המוטל על הנאשם במשך שנים אלה, שנה אחר שנה.

הנאשם ביצע את העבירות בעצמו, ולא היה מלבדו אחר המעורב בביצוען. מדובר בעבירות שאינן פרי תכנון מוקדם או תחכום הכוללות מעשה אקטיבי, אלא עבירות שבמחדל, אשר בהימנעו ממילוי חובת הדיווח המוטלת עליו, הנאשם עבר עליהן.

הנסיבות האופפות את ביצוע העבירות נלמדות מהמסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינו של הנאשם ונידונו זה מכבר בהכרעת הדין. בהתאם לחוות הדעת מטעם המומחית אשר הובאה על ידי המאשימה, הייתה המסקנה בהכרעת הדין כי על אף שהנאשם סבל מקשיים נפשיים, העובדה שלא היה באשפוז פסיכיאטרי מעידה שלא היה שרוי אז במצב פסיכיאטרי אשר יכול היה להביאו לביצוע העבירות (עמ' 7 להכרעת הדין).

ניתוח הממצאים בהכרעת הדין הוביל למסקנה כי לא היה די במצבו הנפשי-רפואי של הנאשם לצורך "סיבה מספקת" להגנה לפי סעיף 216 לפקודת מס הכנסה (ראו הדין בעניין זה בעמ' 4-5 לפסק הדין). אלא שבשלב גזירת הדין, למצבו הנפשי-רפואי של הנאשם ישנה משמעות ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, באופן האמור בסעיף 40ט(9) לחוק העונשין - הקרבה לסייג לאחריות בפלילים כאמור בסימן ב' לפרק ה' 1 לחוק.

מצבו הנפשי של הנאשם, כפי שעלה מחוות הדעת הפסיכיאטר המחוזי מטעם המאשימה, הקשה עליו בגיוס כוחות נפשיים לטיפול בתחומי חיים שונים, אך עם זאת, כאשר לחצו עליו ממס הכנסה, פנה לעזרה והגיש לבסוף את הדו"חות. אמנם הרופאה הפסיכיאטרית קבעה שהנאשם יכול היה להימנע ממעשיו ואחראי למעשיו, אך המליצה על יעוץ פסיכיאטרי.

חוות הדעת אשר ערך המומחה מטעמו, פירטה את המחלות הכרוניות שהנאשם סובל מהם, מעבר לכך שהוא נכה צה"ל כתוצאה מפציעה ממלחמת יום הכיפורים, ובהם: סוכרת המטופלת במשאבת אינסולין, בעיות בכלי הדם והלב, מספר התקפי לב שעבר ובנוסף - דיכאון קשה במשך תקופות ממושכות, אשר לשיטת המומחה מטעם הנאשם, הביא לכך שלא היה מסוגל לטפל ולו באופן חלקי בחובותיו כלפי רשויות המס.

עדות הנאשם אשר נשמעה בעת ניהול ההוכחות, חשובה ומלמדת על מצבו והשלכותיו התפקודיות. הנאשם תיאר את הסיבוכים הרפואיים הרבים שסבל מהם, הוא מסר שלא טיפל בוועדות רפואיות שהיה צריך להופיע בהן, התקשה לטפל בירושה שקיבל ומס הכנסה הוא רק אחד מהדברים שבהם לא עלה בידו לטפל, וזאת בהעדר כוחות נפשיים (עמ' 4 לפסק הדין).

העבירות שהנאשם הורשע בהן, הן עבירות המבוצעות במחדל, כלומר הנאשם לא ביצע את המוטל עליו ולא הגיש את הדו"חות הנדרשים. הימנעות הנאשם מהגשת הדו"חות, אשר לא הייתה גוררת אחריה חיוב כספי לרשויות המס, מתיישבת עם המסקנה שלמצבו הרפואי הייתה השפעה רבה על הימנעותו מהגשת הדו"חות. מכאן, שעל אף שמצבו הרפואי לא פטר אותו מאחריות פלילית, הוא ממקמו בקרבה לסייג לאחריות פלילית.

בהתחשב במכלול נסיבות ביצוע העבירות, משך התקופה בה בוצעו העבירות, לצד מצבו הרפואי של הנאשם ובהתחשב בענישה הנוהגת בפסיקה, **נע מתחם העונש ההולם עבור כל אחד מהאישומים בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל, וזאת נוסף לעונשים נלווים.**

שאלת ההרשעה

טרם קביעת העונש המתאים לנאשם, יצוין כי ההגנה ביקשה להימנע מהרשעת הנאשם, ואולם לאחר ששקלתי את הטיעונים בעניין זה, שוכנעתי כי לא מדובר במקרה המתאים להימנעות מהרשעה.

כידוע, הכלל במשפט הפלילי הוא כי אדם שהוכחה אשמתו, יורשע בדין, וישא במכלול ההשלכות הכרוכות בכך. הימנעות מהרשעה היא החרג לכלל זה, ובית המשפט יעשה בו שימוש רק כאשר ההרשעה פוגעת פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, וכאשר סוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לוותר על הרשעה מבלי לפגוע באופן חמור באינטרס הציבורי(ראו פסק הדין המנחה בסוגיה זו בע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3)337).

במקרה זה, עצם ההרשעה אינה פוגעת בנאשם במידה חמורה. לא מדובר באדם שעברו נקי ואין הרשעות לחובתו, אשר הרשעה תכתים את שמו לראשונה או תפגע באופן קונקרטי בשיקומו.

גם סוג העבירה בנסיבות אלה, כאשר מדובר בפרק זמן לא מבוטל שבו הנאשם שב על עבירות שבהן כבר הורשע בעבר, בהתחשב באינטרס הציבורי של הגנה על מדיניות האכיפה הנדרשת בעבירות המס, אינו מאפשר להימנע מהרשעה במקרה זה, ומשכך הרשעת הנאשם בעינה עומדת.

העונש המתאים

הנאשם, יליד שנת 1952, בן 67 שנים כיום.

הנאשם אינו אדם צעיר, מצבו הרפואי מורכב והוא סובל מסוכרת על סיבוכיה השונים, מחלות לב, יתר לחץ דם, עודף שומנים בדם ובעברו גם בצקת ריאות. כפי שעלה גם מחוות הדעת אשר הוגשו עובר למתן הכרעת הדין, הוא סובל גם מדיכאון קליני ומטופל בתרופות לשם כך.

לטענת הסנגור, בחודשים האחרונים אובחן הנאשם כסובל גם ממחלת ריאות כרונית, הוא מחובר באופן קבוע לבלון חמצן, וחשוף לסיבוכים ואשפוזים ונשקפת סכנה של ממש לבריאותו.

בהתחשב במצבו הרפואי, אין חולק שעונש מאסר, ככל שייגזר עליו, ינתק את הנאשם מסביבת מחייתו הרגילה ויפגע בטיפול הרפואי אשר הוא נדרש לו ואותו הוא מקבל בסביבתו, והפגיעה בו תהא קשה ואולי אף בלתי הפיכה.

כתוצאה מביצוע העבירה, התנהלו ההליכים הפליליים נגד הנאשם, וכפועל יוצא מהם נדרש הנאשם לנהל את הגנתו, ובהתחשב במצבו הרפואי אין ספק שההתמודדות אינה פשוטה, לו ולמשפחתו.

נראה שהנאשם לא מתכחש לביצוע העבירות, והטענות שמעלים סנגוריו מתייחסות לנסיבות ביצוען ולהתרחשויות שאירעו לאחר מכן, ומכאן שהנאשם למעשה נוטל אחריות על ביצוע העבירות.

כפי שטענה ב"כ המאשימה, הנאשם הסיר את המחדלים והגיש את הדו"חות שהיה עליו להגיש, הגם שהדבר נעשה בחלוף זמן רב.

הנאשם ביצע את העבירות בין השנים 2007-2012, כך שמאז העבירה האחרונה שבוצעה, חלפו 7 שנים. מאז הנאשם לא שב לבצע עבירות, הוא לא מנהל עוד את החברה שבמסגרתה בוצעו העבירות, ובשנים האחרונות היה עסוק בטיפולים רפואיים נוכח מצבו הבריאותי המורכב ולצד זאת, בניהול משפטו.

לחובת הנאשם הרשעה קודמת בעבירות דומות, וזוהי נסיבה שיש לשקול לחובתו, אל מול השיקולים האישיים לקולא.

בנסיבות אלה, בהתחשב במצבו הרפואי המיוחד של הנאשם, בחלוף הזמן ובכל האמור לעניין מתחם העונש ההולם, ניתן למקם את הנאשם על חלקו התחתון של מתחם העונש ההולם.

מאסר על תנאי- בר הפעלה או שמא חב הפעלה

סעיף 56(א) לחוק העונשין מקנה לבית המשפט סמכות להימנע מהפעלת עונש מאסר על תנאי ולצוות על הארכתו. סעיף 56(ב) קובע כי בית המשפט לא ישתמש בסמכות זו, אלא **"לגבי ההרשעה הראשונה"** של הנאשם בשל עבירה נוספת.

ההגנה טוענת, כי הגם שהנאשם הורשע בהליך זה במספר עבירות, הרי שהבחינה לצורך הפעלת התנאי היא מהותית, ומקום שמדובר במסכת עבריינית אחת, הרי שעדיין מדובר ב"הרשעה ראשונה", ולכן ניתן להאריך את התנאי ולהימנע מהפעלתו.

עיון בפסיקה מלמד כי סוגיה זו נבחנה לא אחת ולגביה קבע בית המשפט העליון כי הבחינה היא בחינה מהותית בנסיבות הקונקרטיות העומדות בפני בית המשפט. כך למשל נקבע ברע"פ 7587/14 **מכלוף נ' מדינת ישראל**, כי המונח "אירוע" יכול לכלול גם מספר מעשים, והובאה פסיקה מוקדמת יותר, העומדת על הרעיון שבבסיס האפשרות להאריך עונש מאסר על תנאי, גם כאשר מדובר בעבירות אחדות, כאשר מדובר במערכת עובדות המצטרפת להזדמנות רצופה אחת:

"הרעיון, שביסוד ההוראה המאפשרת לבית המשפט להאריך את תקופת המאסר-על תנאי, הוא לתת לעבריין הזדמנות לחזור למוטב, גם לאחר שחזר ונכשל פעם אחת נוספת, אם לדעת בית המשפט מן הראוי להאריך אף עם העבריין; וכישלון אחד נוסף אינו זהה עם עבירה אחת נוספת במובן הטכני המצומצם של המונח "עבירה" אלא במשמעות הרחבה של התנהגות פלילית, הנובעת מהחלטה אחת ומדחף פלילי אחד, גם אם יש בה בהתנהגות, מבחינה טכנית, עבירות אחדות. מטבעו של עניין אין להגדיר דברים אלה מראש, ועל בית המשפט יהא להעריך ולקבוע בכל מקרה ומקרה שלפניו, אם מדובר בכישלון חד פעמי או יותר מכך. סביר להניח, כי בדרך כלל ניתן לראות בהתנהגות הפלילית משום כישלון חד פעמי, כאשר מדובר במערכת עובדות אחת, שבוצעה בהזדמנות רצופה אחת" (ע"פ 89/81 מסרווי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 501, 503).

בחינת העבירות שהנאשם הורשע בהן, מלמדת שמדובר במסכת אחת של עבירות שבוצעו במהלך ניהול אותם עסקים, במחדל מתמשך באופן רצוף, אשר מהווה מעידה וכישלון ממושך, אך יחיד. כאמור בפסיקה, הבחינה היא מהותית,

ובמקרה זה היא מלמדת על חזרה על אותו דפוס של הימנעות מפעולת הדיווח אשר נדרשה באותה עת פעם אחר פעם, והנאשם במחדל אחד רצוף וממושך, על רקע אותן נסיבות אישיות, נמנע מכך וכשל פעם נוספת באותן עבירות שבגין הוטל עליהן התנאי בגזר הדין הקודם בעניינו.

לטעמי יש להבחין בין בחינה **פרוצדורלית-טכנית** לבין ההסתכלות **המוסרית-מהותית**.

אסביר.

לו היה קיים מונה אשר היה מציג חיווי ויזואלי בגין כל עבירה אשר בוצעה, הרי שחיווי זה היה "נדלק" בסופה של כל שנת מס בה לא הגיש הנאשם לרשויות המס את הדו"ח הנדרש לה, כך שהסתכלות זו מלמדת כי הנאשם עבר עבירות הכוללות אי דיווח עבור כל שנת מס אשר חלפה לה. זוהי הסתכלות צורנית-פרוצדורלית - טכנית ראויה, ובדרך כלל ידה של הסתכלות זו על העליונה.

אלא, שכל מהותו של המאסר המותנה שונה היא.

מאסר זה נועד להציב לצידו של הנאשם אשר מעד פעמון אזהרה בולט אשר יתריע בפניו לבל ימעד שוב נוכח התוצאה העונשית המצופה. מדובר בכלי עונשי-מוסרי אשר נועד לכוון את דרכו של הנאשם ומשום כך עליו להרתיעו מפני הנפילה הבאה. ומכאן, שאם התרחשו מספר נפילות, הרי שאין ליתן למידת הרחמים להזדחל לשיקולי הענישה והמאסר המותנה הופך להיות חב הפעלה, כאילו רוצה לומר, כי נוכח כשלונה של ההרתעה, הרי שיש להחמירה ולהפכה לכואבת יותר.

מעידתו של הנאשם דן, אשר הגיש כזכור דוחו"ת חודשיים לרשויות המס, אך לא את זה השנתי, הינה מעידה מיוחדת ויצאית דופן אשר עניינה הוא חוסר אכפתיות ואדישות, שלא לומר פסיביות מוגברת, כלפי חובת הדיווח. מי ש"מקפיד" שלא לדווח שוב ושוב, שנה אחר שנה, וזאת לאחר שהורשע בעבירה דומה אך לפני מספר שנים, לקותו היא מוסרית וקשה לבחון אותה בעיניים הרואות אך את מספרן של העבירות ותו לא. בכל הכרוך בכיוון דרכו של הנאשם- הרי שהמאסר המותנה משול לתמרור המוצב בתחילת הדרך ומחווה לצועדים בה את הכיוון הראוי. הנאשם התעלם מתמרור זה ומשכך טעה בדרכו והתרחק שוב ושוב מיעדו. אמנם, טעותו מתמשכת, אך היא יחידה, כמו גם כישלונה ה מוסרי.

דומה הדבר לנאשם אשר תקף את חבריו בשלוש מכות אגרופ. כל אירוע התקיפה הינו מעשה עברייני אחד וכך גם ייקבע מתחמו העונשי (כראוי לראיית עולם מוסרית-מהותית), על אף שכתב האישום, ככל שיוגש, יקפל בתוכו שלוש עבירות תקיפה (כראוי לעין פרוצדורלית).

ואם יתמה הקורא על ההפרדה הלכאורה מלאכותית זו, הרי שניתן יהיה להפנותו לעניינו של אחמד בני ג'בר (ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מ"י**) אשר ניתן ביום 29.10.14 בבית המשפט העליון.

ערעור פלילי זה עסק בעניינו של המערער אשר ביצע בשני מתלוננים עבירות שונות וחמורות ביותר, חלקן מיניות וחלקן קשורות לתחום האלימות. בית המשפט העליון עסק בשאלה דומה לזו שלפנינו - האם יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אחת מן העבירות או שמא מדובר ב"אירוע אחד", או אז, יש לקבוע מתחם ענישה אחד הכולל בתוכו את כל העבירות הפליליות המשויכות לאותו אירוע.

בפסיקתו עמד בית המשפט העליון על המונח "אירוע" אשר הוכנס לחוק העונשין במסגרתו של תיקון 113 וקבע

מבחנים שונים אשר יש בהם כדי לענות על שאלה זו תוך שהוא מנסחה בצורה הבאה: "השאלה האם על בית המשפט להשקיף, לצורך גזירת הדין, על כתב אישום שמתאר תרחיש עובדתי אחד, שבמסגרתו בוצעו מספר עבירות, כתרחיש משפטי אחד או שמא כמספר תרחישים משפטיים" (סעיף 24 לעניין ג'בר).

עצם העלאת השאלה הנדונה והעיסוק בה, מלמדים כי קיימת הפרדה בין ההסתכלות הדווקנית הסופרת ומונה את מספר העבירות אשר נעברו במקרה המדובר, ובין ההסתכלות הערכית - מושגית המביטה על מעשה העבירה כבעל מניע אחד וכפועל יוצא מכך - בעל כותרת אחת.

בית המשפט העליון קבע כי יש לזהות את קיומו של "אירוע" על פי ניסיון החיים, וכן על פי מבחן הקשר ההדוק, ולא באמצעות המבחן הצורני - עובדתי אשר מביא להסתכלות דווקנית. איני מבקש ללמוד מהפרדה זו אשר ניתנה ונקבעה לצורך מטרות ענישתיות שונות מאלו שלנו, אך ניתן בהחלט ללמוד על צורת הסתכלות שונה, מגביהת עוף ומרחיקת ראו, אשר לעיתים ראוי וצריך לעשות בה שימוש.

ובאשר למקרה שבפני - מצבו הנפשי של הנאשם אומנם לא היה בו כדי להביא לקיומה של "סיבה מספקת" שלא להגיש את דוחות המס ואף לא לקבוע כי הנאשם לא היה אחראי על מעשיו או לא כשיר לעמוד לדין, אך עצם העובדה כי הוא חוזר ומבצע עבירות דומות במשך למעלה מעשור ללא סיבה ומניע הגיוניים, וללא שהפיק מכך רווח כלכלי - כל אלו מלמדים כי מדובר בכישלון אחד מתמשך של הנאשם, רצף עבירות שבוצעו בנסיבות המתוארות כאן ובהכרעת הדין, הרי שעל אף מספר ההרשעות הטכני הנזקף לחובתו, הרי שאני קובע כי מדובר באירוע עברייני אחד המכיל בתוכו מספר אירועים משניים, המאפשר, בנסיבות העניין, להימנע מהפעלת המאסר המותנה התלוי ועומד נגד הנאשם.

נוכח תוצאה זו מתייחד הדין בשאלת ההתיישנות אשר העלו ב"כ הנאשם בטיעוניהם.

סיכומי של דבר, לאחר ששקלתי את כל הנדרש לעניין מתחמי הענישה, העונש המתאים לנאשם וסוגיית הפעלת המאסר המותנה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני מאריך בזאת את המאסר המותנה אשר מקורו בגזר הדין בת"פ 5856/07 אשר הוטל בבית משפט השלום בירושלים, וזאת לשנתיים נוספות מהיום.
2. קנס בסך ₪ 20,000 אשר ישולם עד יום 1.5.2020.
3. הנאשם יחתום על התחייבות בסך ₪ 15,000 שלא לעבור על עבירות דומות במשך שנתיים מהיום. ההתחייבות תיחתם עד ליום 1.11.19.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א תשרי תש"פ, 10 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים ובאי כוחם.